

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0006

Reforma aktu o volbách do Evropského parlamentu - překážky ratifikace a provádění v členských státech

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. ledna 2026 k reformě
aktu o volbách do Evropského parlamentu - překážky ratifikace
a provádění v členských státech (2025/2028(INI))**

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvy, zejména na články 9, 10, 14 a čl. 17 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a na článek 22, čl. 223 odst. 1 a článek 225 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách¹ („akt o evropských volbách“) připojený k rozhodnutí Rady ze dne 20. září 1976² ve znění pozdějších předpisů,
- s ohledem na rámcovou dohodu ze dne 20. října 2010 o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2015 o reformě volebního práva Evropské unie⁴,
- s ohledem na jeho stanovisko ze dne 3. května 2022 o návrhu nařízení Rady o volbě poslanců Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, kterým se ruší rozhodnutí Rady (76/787/ESUO, EHS, Euratom) a Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojený k tomuto

¹ Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 5, ELI:

[http://data.europa.eu/eli/dec/1976/787\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/1976/787(2)/oj).

² 76/787/ESUO, EHS, Euratom: Rozhodnutí zástupců členských států zasedajících v Radě o aktu o volbě zástupců Shromáždění ve všeobecných a přímých volbách (Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/1976/787\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/1976/787(1)/oj)).

³ Úř. věst. L 304, 20.11.2010, s. 47, ELI:

http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2010/1120/oj.

⁴ Úř. věst. C 366, 27.10.2017, s. 7.

rozhodnutí (2020/2220(INL) – 2022/0902(APP))⁵,

- s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 ze dne 13. července 2018, kterým se mění Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady 76/787/ESÚO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976⁶,
 - s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu a na čl. 1 odst. 1 písm. e) a přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A10-0252/2025),
- A. vzhledem k tomu, že článek 223 Smlouvy o fungování EU svěřuje Parlamentu právo zahájit reformu svého vlastního volebního postupu s cílem vypracovat jednotný postup platný v celé EU nebo postup, který je založen na zásadách společných všem členským státům, a dát k ní souhlas; vzhledem k tomu, že orgány EU a členské státy jsou vázány zásadou vzájemné loajální spolupráce stanovenou v čl. 4 odst. 3 SEU;
- B. vzhledem k tomu, že jednotný volební postup by nejen zajistil větší rovnost a transparentnost volebního procesu, ale také by podpořil vznik evropské politické a veřejné sféry a posílil legitimitu EU a jejích orgánů;
- C. vzhledem k tomu, že v souladu s čl. 223 odst. 1 SFEU podléhá vstup pozměněného aktu o evropských volbách v platnost schválení všemi členskými státy v souladu s jejich ústavními požadavky, přičemž každý členský stát si ponechává plnou pravomoc rozhodovat o tom, kdy jej ratifikuje;
- D. vzhledem k tomu, že možnost rozvoje jednotného volebního procesu na základě přímých všeobecných voleb je zakotvena ve Smlouvách od roku 1957;
- E. vzhledem k tomu, že akt o evropských volbách z roku 1976 nastínil cíl zavést takový jednotný postup a výslovně pověřil Parlament, aby za tímto účelem přijal nezbytná opatření; vzhledem k tomu, že možnost stanovit „společné zásady“ namísto harmonizovaného postupu byla zavedena až v pozdější fázi jako pragmatická reakce na přetrvávající obtíže při dosahování jednomyslné dohody o jednotném volebním postupu; vzhledem k tomu, že tento posun v přístupu vedl

⁵ Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 171.

⁶ Úř. věst. L 178, 16.7.2018, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj>.

k přetrvávajícímu a nerovnoměrnému provádění volebních reforem, což oslabilo původní ducha Smluv i aktu o evropských volbách z roku 1976 a oddálilo vytvoření evropského volebního rámce;

- F. vzhledem k tomu, že cílem reformy volebního postupu Parlamentu by mělo být posílení demokratického rozměru evropských voleb a legitimacy rozhodovacího procesu EU zajištěním rovné účasti všech občanů EU, a tedy sladěním volebního rámce s úlohou Parlamentu jako spolunormotvůrce přímo voleného občany EU; vzhledem k tomu, že tato reforma by měla sloužit k posílení koncepce občanství EU, ke zlepšení fungování Parlamentu a správy EU a posílit zásady volební rovnosti, rovných příležitostí a inkluze; vzhledem k tomu, že by měla posílit transparentnost, přístupnost a zapojení mládeže;
- G. vzhledem k tomu, že dosud nebylo dosaženo komplexní dohody o skutečně jednotném volebním postupu a že stávající rámec zůstává značně roztříštěný; vzhledem k tomu, že v některých aspektech došlo k postupné konvergenci, ale současná vnitrostátní pravidla nadále vytvářejí značné rozdíly v klíčových oblastech ve všech členských státech, což podkopává volební rovnost a oslabuje jak vnímání jednotných společných evropských voleb, tak i důvěru občanů v evropský demokratický proces;
- H. vzhledem k tomu, že navzdory několika reformám se volby do Evropského parlamentu stále řídí především vnitrostátními právními předpisy, volební kampaně si zachovávají ve velké míře vnitrostátní povahu a evropské politické strany nejsou schopné dostatečně plnit svůj ústavní mandát a přispívat „k utváření evropského politického vědomí a k vyjadřování vůle občanů Unie“, jak se vyžaduje v čl. 10 odst. 4 Smlouvy o EU; vzhledem k tomu, že přepracované znění nařízení o statutu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací⁷ přineslo v této souvislosti určitou jasnost;
- I. vzhledem k tomu, že volební práh pro přidělení mandátů je minimální procento hlasů, které musí politická strana nebo koalice získat, aby si zajistila mandát v zákonodárném shromáždění;
- J. vzhledem k tomu, že rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994⁸ stanoví pro členské státy s volebními obvody o více než 35 křeslech tento práh mezi 2 % a 5 %; vzhledem k tomu, že volební prahové

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1141/2014 ze dne 22. října 2014 o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací (Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj>).

⁸ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 ze dne 13. července 2018, kterým se mění Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 178, 16.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj>).

hodnoty musí zajistit rovnováhu mezi funkčností veřejné správy a politickým pluralismem;

- K. vzhledem k tomu, že proces ratifikace reformy z roku 2018 zaznamenal zpoždění, kdy několik členských států nedokončilo nezbytné postupy ratifikace před volbami do Evropského parlamentu v roce 2024 včas;
- L. vzhledem k tomu, že stejnou příležitost účastnit se demokratického procesu má každý občan EU, aby byl zaručen inkluzivnější volební proces; vzhledem k tomu, že pouze několik poslanců Evropského parlamentu patří k národnostním a etnickým menšinám, které jsou v jejich příslušných členských státech oficiálně uznány za menšiny v souladu s jejich příslušnými ústavními nebo právními rámci a příslušnými nástroji Rady Evropy; vzhledem k tomu, že Benátská komise a Rada pro demokratické volby ve své zprávě ze dne 15. března 2005 o volebních pravidlech a pozitivních opatřeních pro účast národnostních menšin v rozhodovacím procesu v evropských zemích doporučily řadu opatření k zajištění spravedlivého zastoupení menšin;
- M. vzhledem k tomu, že reforma volebního postupu na základě čl. 223 odst. 1 SFEU musí plně respektovat zásady subsidiarity a proporcionality a výsady vnitrostátních parlamentů v oblasti kontroly a ratifikace;

Hlavní závěry

1. připomíná, že by bylo vhodné posílit evropský charakter vnitrostátních volebních pravidel týkajících se voleb do Evropského parlamentu, zejména pokud jde o přístupnost pro znevýhodněné skupiny, společné lhůty pro finalizaci volebních seznamů, předcházení dvojímu hlasování a posílení viditelnosti a úlohy evropských politických stran ve volebních procesech; připomíná však, že mnoho již existujících ustanovení stávajícího aktu o evropských volbách bylo zavedeno ve všech členských státech, konkrétně systém poměrného zastoupení, maximální volební práh ve výši 5 % a zákaz dvojího mandátu poslanců Evropského parlamentu ve vnitrostátních parlamentech a v Evropském parlamentu; domnívá se však, že vytvoření koncepce evropského lidu (demos) není zdaleka dokončeno a že je třeba zintenzivnit politické úsilí, aby se EU stala méně byrokratickou a demokratičtější;
2. opakuje, že volby do Evropského parlamentu se i nadále konají převážně v rámci vnitrostátních právních a institucionálních rámců, které byly koncipovány ve výrazně odlišné fázi evropské integrace; zdůrazňuje, že tato pravidla již neodpovídají posílené úloze a legislativním pravomocem Evropského parlamentu, zejména od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost;
3. připomíná, že rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 obsahuje

řadu ustanovení, která jsou členské státy povinny provést nebo k jejichž provedení jsou vyzývány; poukazuje na to, že některé členské státy neprovedly nepovinná opatření a že některá povinná opatření provedly některé členské státy různě, například opatření, jež mají zabránit dvojímu hlasování; konstatuje, že většina ustanovení stanovených v rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 zůstává nepovinných; domnívá se, že omezené provedení těchto nezávazných ustanovení svědčí o nedostatku politické vůle překonat odpor na vnitrostátní úrovni a zavázat se k demokratickému procesu, který by lépe odrážel evropský rozměr;

4. připomíná, že termíny pro dokončení volebních seznamů před volbami do Evropského parlamentu se v jednotlivých členských státech značně liší a v současné době se pohybují od 21 dnů do 90 dnů, což staví kandidáty a voliče v celé EU do nerovného postavení, pokud jde o čas, který mají k dispozici na vedení kampaně nebo zvažování, komu dát svůj hlas ve volbách;
5. poukazuje na to, že vytvoření evropské veřejné sféry a politické diskuse přesahující hranice států, zejména v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu, mají zásadní význam pro posílení demokracie v EU; zdůrazňuje, že evropské politické strany jsou klíčovým nástrojem pro podporu takové diskuse; je toho názoru, že všechny volební lístky musí obsahovat jména kandidátů a logo evropské politické strany, ke které je každá národní strana přidružena, a že kandidáti by měli být náležitě zviditelněni v online prostoru, v televizních a rozhlasových volebních vysíláních, na plakátech a v dalších materiálech používaných v evropských volebních kampaních; domnívá se, že tato opatření představují minimální požadavek ohledně toho, aby byli voliči informováni o evropském rozměru svého hlasování a toho, aby evropské politické strany mohly plnit svou úlohu podle čl. 10 odst. 4 SEU; domnívá se, že tato opatření by zvýšila transparentnost voleb do Evropského parlamentu, zabránila by porušení práva voličů vědět o existenci aliančních dohod mezi politickými formacemi v rámci evropských voleb, a umožnila by občanům vědomě hlasovat pro politickou stranu patřící k jejich preferované politické skupině v Evropském parlamentu; lituje, že se jedná pouze o nepovinné opatření podle rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 a nebylo dosud provedeno do žádné vnitrostátní legislativy;
6. připomíná, že je třeba pokračovat ve zvyšování inkluzivnosti volebního procesu, s cílem zajistit, aby měl každý občan bez ohledu na svou situaci stejnou příležitost zapojit se do demokratického procesu; zdůrazňuje, že v některých členských státech vnitrostátní pravidla stále neumožňují voličům se zdravotním postižením změnit přidělenou volební místnost na jinou volební místnost, která by lépe vyhovovala jejich potřebám, ani jim neposkytují přístup k informacím o volbách v přístupných formátech; zdůrazňuje, že veškeré překážky, které brání osobám se zdravotním postižením v právu volit

a kandidovat, jsou neslučitelné se závazky vyplývajících z Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a měly by být odstraněny, aby bylo zaručeno, že celý volební proces bude dostupný pro všechny;

7. konstatuje, že jako volitelné opatření zaměřené na usnadnění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením jsou uvedeny v rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 korespondenční hlasování a jeho doplňkové prostředky; zdůrazňuje, že ačkoli je usnadnění přístupnosti zásadním cílem, korespondenční hlasování hraje rovněž širší úlohu při zvyšování flexibility a inkluzivnosti volební účasti; zdůrazňuje, že nabídka korespondenčního hlasování jako možnosti zaručené ve všech členských státech by byla přínosná nejen pro osoby se zdravotním postižením, ale i pro občany, kteří nemohou volit osobně kvůli mimořádným okolnostem; domnívá se, že zajištění širšího přístupu ke korespondenčnímu hlasování by zvýšilo účast, zejména mezi mobilními občany EU a mladšími voliči, a přispělo by ke zvýšení celkové volební účasti;
8. připomíná, že dosud nebyla vyřešena situace osob s dvojím občanstvím EU, neboť stále existuje možnost, že osoba s dvojím občanstvím EU bude automaticky zapsána do volebních seznamů více než jednoho členského státu, aniž by měla možnost se z těchto seznamů odhlásit; upozorňuje, že občan EU s dvojím občanstvím, který je automaticky zapsán ve více než jednom seznamu voličů, ale hlasuje pouze v jednom členském státě, jak je požadováno, může být nicméně považován za voliče, který nehlasoval v druhém členském státě, a v důsledku toho mu může být uložena sankce;
9. vítá jako vyvážené a praktické řešení, které vychází vstříc poslankyním EP, iniciativu Parlamentu zavést provedením změny aktu o evropských volbách ustanovení umožňující poslankyním na mateřské dovolené hlasovat prostřednictvím zmocněnce a tím současně zajistit kontinuitu zastoupení;
10. zdůrazňuje, že rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 ještě není v platnosti, neboť v jednom zbývajícím členském státě stále probíhá ratifikační proces; konstatuje, že Německo sice ratifikovalo rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994, ale německý volební zákon pro evropské volby nebyl změněn, protože dokud není dvouprocentní práh povinný podle práva EU, nemůže být zaveden do německého práva;
11. bere na vědomí úlohu Komise jako prostředníka při institucionálních jednáních mezi Parlamentem a Radou o novém návrhu reformy aktu o evropských volbách; považuje za nezbytné zahájit konstruktivní dialog s Radou s cílem vyhodnotit návrh Parlamentu z roku 2022 a dosáhnout pokroku; zdůrazňuje, že nedostatečný pokrok není způsoben technickými nebo právními překážkami, ale nedostatkem politické vůle členských států se návrhy Parlamentu zabývat; je

přesvědčen, že tato zpráva by měla poskytnout nový impuls k neprodlenému zahájení interinstitucionálních jednání o návrhu z roku 2022, a naléhavě vyzývá nadcházející předsednictví Rady, aby splnila své povinnosti podle zásady vzájemné a loajální spolupráce;

Doporučení

12. domnívá se, že transparentnost volebního procesu a přístup ke spolehlivým informacím jsou zásadními faktory pro zvyšování evropského politického povědomí a zajištění volební účasti dostatečně vysoké na to, aby reprezentovala mandát od voličů; zdůrazňuje, že kandidáti by měli mít stejné možnosti vést kampaň a že občané by měli být s dostatečným předstihem informováni o kandidátech, kteří se účastní evropských voleb; zdůrazňuje proto, že je důležité harmonizovat lhůty pro předkládání volebních seznamů ve všech členských státech, jak Parlament několikrát požadoval;
13. zdůrazňuje, že je nezbytné usnadnit přístup k volbám do Evropského parlamentu a zaručit, aby všichni, kdo mají právo volit, mohli toto právo uplatnit prostřednictvím korespondenčního hlasování nebo jiných doplňkových prostředků; vyzývá členské státy, aby zajistily rovný přístup k informacím a volebnímu procesu pro všechny občany, včetně osob se zdravotním postižením, zejména pokud nejsou veřejné struktury plně přístupné; dále vyzývá členské státy, aby osobám se zdravotním postižením zaručily právo volit a být voleni tím, že zavedou ustanovení, která harmonizují přístupnost volebních zařízení, volebních místností, volebních postupů a volebních materiálů pro osoby se zdravotním postižením a která jim umožní hlasovat nezávisle a tajně; konstatuje, že odpovědnost za regulaci přístupnosti nesou výhradně členské státy, a vyzývá je, aby spolupracovaly s organizacemi osob se zdravotním postižením s cílem posoudit a řešit právní a praktické překážky, které brání jejich účasti ve volbách, a to jak jako voličů, tak jako kandidátů;
14. vyzývá všechny členské státy, aby provedly všechna nepovinná opatření obsažená v rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 a zejména aby více zviditelnily volební aliance pro volby do Evropského parlamentu i přidružení jednotlivých politických formací k evropským politickým stranám, evropským sdružením voličů a dalším evropským volebním subjektům prostřednictvím mediálních kampaní a aby zajistily distribuci jednotných hlasovacích lístků, na nichž bude jasně patrné, jaká spojení byla na území každého členského státu navázána, a aby byla tato skutečnost uváděna i na všech ostatních volebních materiálech; domnívá se, že národní strany a sdružení voličů by měly během volební kampaně případně uvést svou příslušnost k evropským politickým stranám nebo jiným evropským volebním subjektům, a to i na hlasovacích lístcích;
15. vyzývá všechny členské státy, aby přijaly konkrétní opatření k harmonizaci požadavků na kandidaturu s cílem zajistit spravedlivý

a rovný přístup všech politických aktérů k volebnímu procesu v souladu se zásadami spravedlivé soutěže a demokratického pluralismu;

16. zdůrazňuje, že ratifikace rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2018/994 všemi členskými státy je i nadále povinná, aby mohlo vstoupit v platnost; vyzývá proto zbývajících členské státy, aby zahájily ratifikační proces;

◦

◦ ◦

17. pověřuje svoji předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.